

Numer 22.

GAZETA WARSZAWSKA

W Sobotę Dnia 18. Marca Roku 1786.

Z Warſzawy d. 18. Marca. Miecznikoſtwo Woiewodztwa *Lubelſkiego*, po dobrowolney rezygnacyi JP. Franciſzka *Głuſkiego*, JP. Janowi *Jaſtrzębſkiemu*, ieſt konſerowane.

Podług liſtu piſanego z *Głębowic*, Doktor pewny, z *Bielſka* tam przybyły, czynił relacyą, iż Trzęſienie Ziemi d. 27. przeszłego Mieſiąca, niebyło daley, iak po *Olomuniec*, gdzie dłużey y mocniey niż w *Krakowſkim* czuć ſię dawſzy, na murach tamecznych ryſy zoſtawiło. W *Bielſku*, inney ſzkody toż Trzęſienie nie uczyniło, iak tylko, że iednego przeſklepionego komina część urwała ſię. W *Węgrzech*, o mil 10. od Granicy *Polſkiey*, mocnieyſze było Trzęſienie, y wiele chałup, ktore były ſtarſze y ſłabſze, cale obaliło. Dość mocne było y na *Szląsku Pruſkim*. Podług tegoż liſtu, na Trakcie tamecznym, od *Lwowa*, początek Trzęſienia naznaczaią w *Myślenicach*; ktorego *Zywiec* doznał gwałtowniey.

Z Rzymu d. 11. Lut: Ponieważ Trzęſienia Ziemi w okolicach naſzych cale iuż uſtały, przeto weſołości Karnawałowe podług zwyczaiu rozpoczną ſię w naſtępuiący poniedziałek. Nie będzie tak weſoły Karnawał w *Gubbio* czyli *Eugubium*, w Stanie Papieſkim w Xięſtwie *Urbińſkim* leżącym, gdzie Trzęſienie d. 15. przeſzłego mieſiąca przypadłe, wiele tamecznych domow znacznie popſowało, mianowicie Pałac Biſkupi, z ktorego Paſterz tameczny przenieść ſię muſiał na mieſzkanie do Klaſztoru JJ.XX. *Reformatow*. Kościoł też ieden także zamknąć muſiano, gdyż dla wielkich rys, grozi zapadnieniem.

Z Peterzburga d. 10. Lut: W porcie *Cronſtadt* odebrano teraz rozkaz armować ſię, y żeby, iak pora poſłuży, wſzyſtkie woienne dezarmowane przedtym okręty, były w należytey gotowości. Do liczby tych okrętow należą, okręt nowy, zwany *la Czarine* od ſtu harmat, y drugi także nowy nazywaiący ſię *l'Eliſabeth*, od 80. harmat. Zakończono teraz właśnie budowę innego barzo pięknego okrętu od 76. harmat, ktory nazwany ma być *la Grecque*, y we trzech mieſiąſiącach ztąd wypłynie.

Czynią tu wielkie y barzo wſpaniałe przygotowania we wſzyſtkim rodzaiu, do naſtępuiącey podroży Dworu do *Cherſonu*, gdzie Jmperatorowa Jeymć ma ſię koronować, iako Pani pięknych Prowincyi, ktore iey polityka potrafiła odiąć *Porcie*, dla powiękſzenia przez to iey obſzernego Państwa. Wielki Patryarcha, y 6. innych, oprocz pewney liczby innego niżſzego Duchowieństwa, maią aſſyſtować do tey Ceremonii, ktora naſtąpi w mieſiącu Lipcu. W Maiu, Dwor ma wyiechać naprzod do *Moſkwy*, gdzie będzie ſię bawił przez mieſiąc, albo przez 6. tygodni, a potym wyiedzie do *Cherſonu*. Sześć Reymentow Kawaleryi, a 22. Infanteryi, ſą komenderowane do aſſyſtencyi do tey tak świetney Ceremonii, dla utrzymywania tam należytego porządku, y dla dodania więkſzey okazałości y pompy. Zatrudniać ſię iuż poczynaią przygotowaniem Prezentow, ktore maią być rozdawane z tey okazyi, dla niektorych nayiaśnieyſzey godności oſob, y dla wielu innych, ktore tam przybędą ze wſzyſtkich części *Europy*. Wydatek na te Prezenta, expens podrożna, y inna tychże Uroczyſto-

ści, ktore się maią odprawować, iuż należycie są ſkalkulowane, y rachuią ie do 7. Millionow *Rublow*. Jeſt to nayznacznieyſza Summa, iak można zapamiętać, między temi wſzyſtkiemi, ktorych kiedykolwiek użył ten Dwor, w czaſie pokoiu.

Z Włoch d. 17. Lutego. Wydany niedawno w *Wiedniu* Edykt względem *Farmazonow*, iuż y w *Auſtryackiey Lombardyi* publikowany zoſtał.

Z Berlina d. 28. Lut: Doſzła tu z *Peterzburga* nowina, że W. Xiężna Jeymć *Roſſyiſka Marya Fedorowna*, w *Carſkoie Selo*, ſzczęśliwie powiła corkę.

Z Paryża d. 24. Lut: Krolowey Jeymci, ktorey ſtan teraznieyſzey cięży dość idzie pomyślnie, w tych dniach krew puſzczano.

Memoryał Hrabiego *de Caglioſtro*, we wſzyſtkich powſzechnie wielkie ſprawił wrażenie. Wſzyſcy zdaią ſię być teraz na iego ſtronę, y z ſerca go żałuią, z przyczyny, iż ſię on wydaie być niewinnym. Z tym wſzyſtkim, wielu ieſt takich, ktorzy wątpią o prawdzie tego wſzyſtkiego, co on o ſobie powiada. To rzecz ieſt żadney wątpliwości nie podpadaiąca, że ieſt ſynem pewnego bardzo bogatego kupca z wyſpy *Cypru*. W tym memoryale, ktory on podał, wyraża wſzyſtkie ſwe poſtępki wſpaniałe, a oſobliwie, iż wiele dobrego dla uboſtwa okazał. Co ſię tycze Xiążęcia Kardynała, drukowane wyſzło piſmo, ktore wprawdzie nic ſię nie ściąga do teraźnieyſzey iego ſprawy, ale wcale nie dobrą o nim ſprawuie opinią. Z tym wſzyſtkim wielu twierdzi, że w tym ſkrypcie z wyrażonych na niego zaſkarżeń, wiele ieſt zmyślonych.

Trzecia Edycya ſkryptu pod tytułem: *Voyage de Figaro en Eſpagne*, przez dekret ieſt ſkazana na ſpalenie.

Donoſzą z *Turynu*, że Kontrakt ślubny między Xiążęciem *d'Aoſta* y Xiężniczką *Elżbietą Francuſką* zoſtał zawarty.

Z Hagi d. 25. Lut: Weſtindyiſka kompania, znowu żądała u Stanow *Holenderſkich* ſukkurſu pieniężnego trzech millionow.

Woyſko w *Arnheim* wielkie popełnia wyſtępki, y iuż myślą o śrzodkach dla zabieżenia temu.

Z Amſterdamu d. 25. Lut; Podług liſtow z *Londynu*, *Angielſkie* Miniſteryum barzo mocno nad tym ma zaſtanawiać ſwoię uwagę, iż Korona *Szwecka* i *Hiſzpańſka*, chce przyſtąpić do zawartego Aliansu między *Francyą*

y' *Holandyą*. Powſzechne ieſt mniemanie, iż ten Alians zmierza do uſtanowienia konfederacyi, którąby była w ſtanie dać odpor wſzyſtkim tym Potencyom, które by nieſpokoyność ſprawować miały.

Okręt kompanii *Oſt-Indyiſkiey Ganges*, ktory w Grudniu z *Middelburg* płynoł do *Chin*, dnia pierwſzego tego mieſiąca przy *Padſtow* rozbił ſię.

Z okazyi pożaru, który dnia 3. tego mieſiąca w *Alcantara* w *Hiſzpanii* w pewnym Klaſztorze był ſię zaiął, napadnięto tam na pięć więzieniow, napełnionych zapleśniałemi trupami. Zwierzchność o tym Dworowi doniosła.

Z Włoch d. 16. Lut: Naynowſze liſty z *Turynu* potwierdzaią barzo ſpieſzne przygotowania Dworu na morzu y na łondzie, y zawarty Alians między *Auſtryą, Roſſyą, Sycylią* y *Wenecyą* przeciwko *Porcie Otomańſkiey*.

W *Liwornie* cyrkuluie Skrypt dążący do uſtanowienia pewney *Toſkańſkiey* Handlowney kompanii do *Ameryki* y *Indyi*.

Z Wiednia d. 22. Lut: Pewny z naſzych naypierwſzych y naybogatſzych Panów, w domu ſwoim wielką uczynił redukcyą, przez co wielu bez ſłużby zoſtawało. Cesarz Jmć gdy czynił mu w tey mierze reprezentacyą, on exkuzował ſię ſamegoż Monarchy przykładem w ekonomii. Ceſarz Jmć odpowiedział mu na to: „ Jeżeli potrzeba Stanu wyciąga tego, ażebym iął ſię ekonomii; tedy „ wyciąga taż ſama potrzeba, „ ażeby moi bogaci poddani, „ ſwoich wielkich doſtatkow u„ dzielali ſpołeczeńſtwu.

Z Auſtryi d. 22. Lut: Nieprzeſtaią tu głoſić, że Ceſarz Jmć ieſt rezelwowany w tym roku złożyć Seym w *Węgrzech*. Gdy niedawno Monarcha był przytomny w *Węgierſkiey Siedmigrodzkiey* Dworſkiey Kancelaryi, podczas radney Seſsyi, proiekt podany od pewnego *Węgrzyna*, wypadł do deliberacyi, względem ſkaſsowania bezżeńſtwa Duchownych. Gdy między innemi dowodami y ten położono, iż przez bezżeńſtwo Duchownych, znacznie upada zaludnienie, Ceſarz Jmć rzekł: Jak żebym ia niewiedział o tym. Nie ſkaſsuiemy ich bezżeńſtwa. I tak ten proiekt, upadł zupełnie.

Dwoch Sukiennikow z *Aachen* ogłoſiło ſię, iż będą robili tak dobre ſukna w *Wiedniu*, iakie ſię robią w *Niderlandzie*. To ich oświadczenie ſię, zoſtało akceptowane.

Numer 22.

SUPLEMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W Sobotę Dnia 18. Marca R. 1786.

Z Rzymu d. 15. Lut: W poniedziałek rano zwołany był niespodzianie od *Oyca S.* Konsystorz; ktory, lubo był sekretny, atoli słychać, że tam była Rada o Kardynale *de Rohan*, y że *Ociec S.* decydował, ażeby pomieniony Kardynał był cytowany do stawienia się w *Rzymie* w przeciągu sześciu miesięcy osobiście, albo (ieżeli niebędzie mogł w swey osobie) przez przysłanego lub tu wyznaczonego Prokuratora, a to dla dania przyczyny, za co nie obrał być sądzonym przez Duchowieństwo y *Collegium Kardynalskie?* żeby się oraz usprawiedliwił w zaskarżeniach wyrażonych w iego Processie. Tym czasem, ma być suspendowany od Kardynalstwa y Biskupstwa, tudzież priwowany *voce activâ & passivâ*; y w przypadku wakuiącey Stolicy Apostolskiey, nie ma być przypuszczony do Elekcyi w *Conclave*. Jeśliby po upłynionym terminie, niebył posłusznym *Oycu S.* tedy ma być degradowany ze wszystkich Godności Kościelnych.

Z Madrytu d. 1. Lut: Wszystkich tu wielce zbudował postępek następuiący. Sroga y zaraźliwa ospa, w tuteyszey Stolicy y w okolicach panuiąca, niezmierną liczbę dzieci umorzyła. Tąż śmiertelną chorobą zarażone były dwie dzieci (iedno miało półtora roku, a drugie ieszcze przy piersiach) Hrabiego *de Tippa*, Konsyliarza Naywyższey Rady *Indyiskiey*, iednego z naybogatszych tuteyszych Panow, a to po swey małżonce rodem z *Indyi*, ktora wniosła z sobą na pięć Millionow *Realow* dochodu corocznego. Bog dał, że te dziatki, z śmiertelney choroby wyszły. Matka ich

Hrabina, chcąc wdzięczność Bogu pokazać, lubo żadnego w chorobie ślubu nie uczyniła, kazała oboie swych dzieci włożyć na iednę szalę, a na drugą tyle sypać pieniędzy, aż się waga zrownała. Te pieniądze, do dwoch tysięcy *Pieces de huit* (co uczyni na dwa tysiące *Talarow Bitych*) wynoszące, posłała do Proboszcza swoiey Parafii, ażeby rozdał między ubogich Parafianow.

Z Hagi d. 21. Lut: Słychać, że na dobro *Katolikow*, w tym kraiu znayduiących się, ma być przedsięwzięta pewna Stanu Rezolucya, ktora wszelkie ich uprzedzi spodziewanie.

Reprezentacya czyniona od Dworu *Hiszpańskiego* względem przystąpienia do Aliansu między *Stanami Generalnemi*, y Koroną *Francuską*, wkrótce ma otrzymać pomyślny skutek. Negocyacye w tey mierze będą odprawowane w *Paryżu*, dokąd tuteyszy *Hiszpański* Minister na dwa albo trzy miesiące wyiechać zamyśla.

Ponieważ iedne wielkie Miasto, nieprzysłało ieszcze swoiego *advis* względem interesu Komendy *Haskiego* Garnizonu, przeto w tym punkcie nic dałey ieszcze nie konkludowano.

Z Wenecyi d. 10. Lutego. Wkrotce oczekuiemy ważnych nowin od naszey Eskadry, zostaiącey pod Komendą Kawalera *Emo*. Czyni on iuż przygotowania, znowu do *Tunetu* attak przypuszczać. Meldowało się mu dwoch *Francuskich* Jndżynierow Officerów, ofiaruiąc swe usługi przy następuiącey expedycyi; ale on ich ofiary przyiąć niechciał. Pomienieni zatym dway Officerowie, udali się do *Tunetu*, w intencyi przyłęcia służby woyskowey u tamecznego *Beya*, ktory się coraz mocniey armuie. Wkrótce się też iedna zdrada odkryie; że chociaż Rząd *Algierski*, podług wszelkich pozorow odmówil *Tunetańczykom* dać pomoc, z tym wszystkim potaiemnie tych naszych nieprzyiacioł sukkursuie y wspiera. Przynaymniey to iest rzecz żadney wątpliwości niepodpadaiąca, że Rząd *Tunetański*, wcale w dobrym do obrony znayduie się stanie.

Od granic Tureckich d. 6. Lut: W. *Sultan* wcale iest niespokoyny, iż ów wiadomy Prorok w *Azyi*, coraz więcey ma swoich Partyzantow.

Z Hiſzpanii dnia 5. Lutego. Z ſtrony Rządu zakazane ſą częſte wyieżdżania w dalekie drogi okolic kraiu, a mianowicie za granice. Infantka *Marya Anna Wiktorya* pomyślnie odbywa teraźnieyſzy ſtan ſwoiey cięży.

Z Berlina d. 28. Lut: Dnia wczorayſzego, w Sali Koncertowey, *Korſikas* zwaney, dawała dowod wdzięcznego śpiewania y dziwney ſzybkości w graniu na Kławicembale, iedna młoda *Hebrayſkiego* Narodu dziewczyna, lat 15. maiąca, nazwiſkiem *Bella Sina*, początkowa ſztukmiſtrzyni, z powſzechnym ſłuchaiących ukontentowaniem, mianowicie znaiących ſię na Muzyce; gdyż rzadkie w tak młodym wieku talenta, wiele o ſobie obiecuią, zwłaſzcza gdy będą daley ieſzcze doſkonalone.

Doniesienie z WARSZAWY dnia 18. Marca R. 1786.

Adminiſtracya Generalna JKMci Fabryk Tabacznych Koronnych uwiadomia *Publicum* nayprzyncypalniey JJ.PP. Obywatelow Prowincyi Koronnych, aby Ci, maiąc Tytunie kraiowe *Bakon*, lub gładki *Podolſki* z własnych Plantacyi, dawnieyſzego lub tegorocznego zbioru, do kantoru generalnego *Warſzawſkiego* nadgłoſić ſię raczyli, y tenże Kantor o wielości ich uwiadomili, a to końcem zakupienia onych na Fabryki Koronne, ceną, iaka przez obydwie ſtrony umowiona będzie.

Dnia 13. Marca teraźnieyſzego, okradł pewnego Pana człowiek nazywaiący ſię *Jaſiński*, po *Niemiecku* ubrany, wzroſtu małego, frak na nim pąſowy ſukienny z barankami czarnemi, guziki złotem przerabiane, kurtka zielona galonem lamowana. Ktoby ſię o nim dowiedział, niechay da znać do domu P. *Groſmana* na Ulicy *Elektoralney*, a nadgrodę przyzwoitą odbierze.

Pozwem Edyktalnym od Kamery Opiekuńſtwa cyrkułu Lipſkiego w *Saxonii* wyſzłym, pozwani ſą, Jan Kryſtyan y Fryderyk Adołf *Metzchel* Eliaſza *Metzchela* Mayſtra Krawca pozoſtali ſynowie, tu od dwudzieſtu lat nieprzytomni, z ktorych pierwſzy po ſwey nauce udał ſię do Państwa *Roſsyiſkiego* ku *Kazanowi*; drugi towarzyſz kunſztu Złotnickiego, powędrował do *Wołoch* ku Buchareſtowi; tudzież Frydrych Benedykt *Otto* zmarłego tu Marcina *Otta* ſyn, ktory wziowſzy ſłużbę u pewnego Xiążęcia *Polſkiego*, w roku 1751. w *Zarnowicku* pod *Turecką* granicą zamieſzkał ſię, aby w rzeczoney Kamerze na tamecznym Ra-

tuſzu. na terminie dnia 14. Sierpnia 1786. ſtaneli. albo ſię przez Plenipotentow do Kuratorow wyznaczonych do zawiadywania pozoſtałym ich maiątkiem odezwali; gdyż w razie nie dania o ſobie wiadomości, za umarłych poczytani będą; maiątek zaś ich, nayblizſzym krewnym lub należącym oddany zoſtanie.

Przybył do *Warſzawy* Cudzoziemiec, mieyſca przy Dworze iakim ſzukaiący, nazwiſkiem Jan *Gruber*, rodem z *Trydentu*, lat 30. maiący, ſluſzney y przyſtoyney poſtaci. ięzyki *Francuſki*, *Włoſki*, y *Niemiecki*, umieiący; w ſztuce fryzowania Kawalerow y Dam doſkonały. Ktoby chciał o nim wiedzieć, dowieſię od Rozdaiącego tuteyſze Gazety.

W Kſięgarni *Gröllowſkiey* w *Marywilu*, znayduią ſię kſiążki nowe naſtępuiące: 1mo. L'Jsle inconnue, ou mémoires du Chévalier de Gaſtines IV. Tomes fl. 15. 2do. Délaſsemens de l'homme ſenſible, par Mr. Darnaud V. Tomes fl. 25. 3tio. Récréations de Philoſophie & de Morale, par Mr. le Chév. de Pougens fl. 4. gr. 15. 4to. Obſervations ſur le Gouvernement & les Loix des Etats-Unis de l'Amérique, par Mr. l'Abbé de Mably fl. 6. gr: 15.

Sukceſſorowie niegdyś Ur: *de Symonowiczow* podaią do wiadomości. iż maią do ſprzedania Dobra *Mściow cum attinentiis*, y *Rzeczyca Mokra* w Woiewodztwie y Powiecie *Sandomirſkim* nad Portem *Wiſły* ſytuowane, Dworek w *Sandomirzu*; tudzież Magazyn na *Solcu* przy *Warſzawie* nad *Wiſłą* ſytuowany, z Pałacykiem murowanym, z Dworkiem y officyną drewnianemi, ſzpichlerzem wielkim o cztrech kondygnacyach murowanym, dwoma ſzpichlerzami drewnianemi, ſtayniami, wozowniami, y ſzopą, tudzież auſteryą obſzerną nad *Wiſłą*, do ktorey oſobny ſzpichlerz y ſtaienka, ogrodem Włoſkim z Figarnią y Trephauzem, Browarem drewnianym, mielcuchem y ſuſzarnią murowaną, po budynkiem dla piwowara y piſarza, ſtaynią y wozownią, karczemką; po drugiey ſtronie drogi *Uiazdowſkiey* z kuźnią y domamido naięcia, y chmielnikiem obſzernym. Ktoby ſobie życzył nabyć, tak Dobra Ziemſkie, iako y Magazyn, ma ſię udać do Sukceſſorow tychże, w tymże Magazynie na *Solcu* mieſzkaiących.

Z mocy Dekretu Sądow Radzieckich Miaſta *Starey Warszawy* Urząd Delegacyiny zapewnia Publicum o nieodmienney przedaży zaſtawow po Panu Karolu *Kötlerze* pozoſtałych, iż w dzień naſtępny poniedziałkowy to ieſt: dnia 20. Mieſiąca Marca R. bieżącego 1786. i dni naſtępnych po południu o godzinie 2. na Ratuſzu M.S.W. odprawiać ſię będzie, w Sali na 1wſzym piętrze; przedaż czyli Licytacya Publiczna Effektow to ieſt: pierścionkow, zauśnic, nawetkow, ſzpilek, ſzpinek brylantowych, zegarkow, igielnikow, tabakierkow złotych, ubioru uzarſkiego ſrebrem bogato hafftowanego, pałaſzow, pułpiſtoletow, noży, widelcow w ſrebro oprawnych, ſolniczkow łyżek, kubkow, lichtarzy, ſalaterkow, dzbanuſzków, oſtrogow ſrebrnych, nożów y łyzek w porcelanowych trzonkach, zegaru kareciane-go, laſki z gałką złotą, Toalet y *Argent platé* podrożney, morſkiey ze wſzyſtkiemi potrzebami, dewiſek, złotych i kameryzowanych, porcelany Saſkiey, wazow, półmiſkow, ſalaterek, talerzy płaſkich i głębokich, talerzy do cukrow, blatow, ſerwiſu w śrzodek ſtołu w figurach, figurow rożnych maſielniczkow, rądelkow, poſtumencików do garnierowania taflow, znakow, na butelki do win, ſolniczkow kubków do Ponczu i lodow, liſtkow do konfitur, wazow do lodow &c. wſzyſtkiey w kolorach malowanych y wyzłacanych, a to za gotowe pieniądze więcey daiącemu odprawiać ſię będzie, ktorych effektow opis, rozdawany będzie.